

40 Yıllık Hocalarımız

İTÜ Maden Fakültesinde öğretim üyesi olarak görev yapan Prof. Dr. Işık Kumbasar, Prof. Dr. Suna ATAĞ ve Prof. Dr. Senai SALTOĞLU hocalarımız meslekte 40 yılını tamamlamıştır. 3 hocamızı kendi meslektaşlarının ve çalışma arkadaşlarının kalemlerinden sizlere tanıtmak istiyoruz. (Yazıların aslına sadık kalınmıştır.)

- Prof. Dr. Galip SAĞIROĞLU -

1953 senesi ilkbaharında MTA da çalışırken teşvikler üzerine bir doçentlik tezi hazırladım ve o zamanki prosedürleri geçerek doçent oldum.

Maden Fakültesi yeni kurulmuş, dersler başlayalı bir iki hafta geçmiş, fakülteden bana ders vermem için hem bana hem MTA Genel Müdürlüğüne teklif geldi. MTA suret-i kafiye de karşı çıktı, fakat üniversitenin baskısı üzerine, müşavirimiz kalmak üzere şimdilik müsaade ettiler.

Yalnız 1953 kış sömestirinde haftada iki gün ders vermeye "evet" dediler. Bendeniz Pazar sabahları motorlu trenle sabah Ankara'dan kalkar, akşam 17'de İstanbul'da olurum, bazen de akşam treniyle Ankara'ya dönerdim. 1954 sonbaharında "maden yatakları" kürsüsüne müstakil doçent olarak tayin oldum. Ben bütün tahsilimi yabancı dilde yaptım. İlk ortaokul St. Josef lisesinde, lise Galatasaray'da, üniversite İsviçre'de. Pazartesi sabahı saat 9.00'da fakülte Dekanı Prof. Malik SAYAR bey tarafından Taşkışla'daki 210 numaralı büyük sınıfta öğrencilere takdim edildim. Sınıf epey kalabalıktı çünkü 2. Sınıf ile 1. Sınıf beraber okuyacaklardı. Bir kısım öğrenci Makine Fakültesinden gelmişti. Liseleri o sene 12 sınıf yapmışlar, sebepte bu imiş. Öğrenciler görüşüme göre beni oldukça sempatik karşıladılar. İki tane kız öğrencim vardı.

Şimdi hatı dayamayacağı m birkaç söz söyledim. Fakülte sekreteri meşhur Şinasi Bey öğrenci isim ve numaralarını içeren bir yoklama listesi verdi. Kendilerini tanıyım diye listedeki isimleri teker teker okuyup kendilerini hatırlamada tutmak, hangi liseden ve hangi memleketten olduklarını sormaya başladım. Sizlerle 3 sene beraber olacağız dedim ve 1. sene Mineraloji, 2. sene Petrografi, 3. sene Maden Yatakları. Birinci disiplin Maden Yataklarını anlamak için ön şartlar olduklarını belirttim.

Teneffüslerde sınıftan çıkmaz, sigaramı yakar, öğrencilerle 10-15 dakika hasbihal ederdik. Benden kitap sordular. Benim okuttuğum mineraloji, bilhassa kristallografi ve optik mineralojiye uygun kitaplara rastlamadım, fakat üç yabancı

dilden de kitaplar tavsiye ettim. Zaten hep yazıp hep çizdiğim için not almaya vaktiniz olacak dedim. Notlarınızı fotokopi yapıp bassak ne dersiniz. Biltecrübe kesinlikle yapmam dedim. Hocayı dinleyip not almak konuyu 3/4 öğrenmek demektir dedim. Hiç lisede görmediğiniz konular oldukları için, sormaktan çekinmeyin dedim.

Hemen ne zaman vize yapacaksınız dediler! Ben herkeşe ilk sınav hakkını veriyorum dedim, ve muntazaman not aldığınızı izlediğim için geçer not almak için değil öğrenmek için muntazaman çalışacağınıza itimadım var dedim.

Sene sonu sınavları devresi gelince kendi kendime sordum.! Ne verebildim ne alacağım? Sonuçlar oldukça tatminkardı. Suna 20 üstünden 20 aldı. Hocalık hayatımda ilk defa rastladım. Işık ve Senai 16-17 arası not aldılar. Fire 8/20 civarında idi. Fakat eylül sınavında 1-2 kişi dışında hepsi geçti.

Biz İTÜ'ye giriş sınavı üniversite tarafından yapıldığı sürece öğrenci kalitesi hep iyi idi ve matematiği inşaat fakültesi ile alırlardı. Öğrencilerden bir Karadenizli grubu vardı, toplu halde arkalarda otururlardı. İki kızımız Işık ve Suna hep yan yana otururlar, kısmen lise giyimlerini muhafaza ederler ve gördüğüm kadarıyla erkeklerle pek ahbaplık etmezlerdi. İlk senenin sonunda son dersde Işık hanım elinde büyük bir çiçekle mahcup mahcup sınıf namına bana takdim etti. Çok duygulandım. Avrupa ülkelerinde kadının madene girmesini uğursuzluk sayarlar. Onun için ben siz iki hanımı staja madene sokmayacağım, MTA'ya göndereceğim. Dekanlık normal olarak staj işini bana vermişti. İlk staj kömürde olur, Zonguldak'taki mühendisler hep liseden sınıf arkadaşımıydı. Kendilerine stajyer öğrenciler ile yakından ilgilenmelerini, korkutmamalarını, staj defterlerini bir kısmını doldurmalarını rica ettim.

Bu ilk sene yanlış hatırlamıyorsam 1958'de maden yüksek mühendisi olarak mezun olup, hemen iş buldular. Üç parlak öğrenci; Senai, Işık ve Suna akademik kariyere intisap ettiler. Ben emekli olmadan bu üç öğrencimizin ewela meslektaşım sonra profesör olmalarının mutluluk ve gururunu yaşadım ve yaşamaktayım. Halen ihtiyar hocalarını hep hatırladıkları ve aradıkları için de bahtiyarım.

Arkadaşım, Meslektaşım Suna ATAK

- Prof.Dr. Işık KUMBASAR -

Benden Prof.Dr. Suna Atak için bir anı yazısı istendiğinde bunun hiç kolay olmayacağını biliyordum. 45 senelik meslek arkadaşım ve sevgili dostum'un hangi yönünü anlatacaktım. Okul ve iş hayatının anıları o kadar yüklü ve paylaştığımız pek çok olay hafızamda o kadar canlı ve etkiliyken.

Suna ile Maden Fakültesinin kayıt kuyruğunda karşılaşmamız ile başlayan arkadaşlığımız kesintisiz devam etti. Sınıfta iki kız öğrenci olmanın getirdiği bir "kader arkadaşlığı", zaman içinde, yaşayarak sağlam ve saygılı bir dostluğuna dönüştü. 45 sene öncesinin Türkiye'sinde Anadolu'da ve yurt dışında maden ocaklarında staj yaparken karşılaştığımız güçlükleri birlikte göğüsledik. Bu güçlükler madencilik çevresinden ve de mesleğin doğasından kaynaklanmakta idi. Yanlış bir meslek seçimi yapmış olma ihtimali ile tedirgin olurduk. Ancak hem Suna, hem de ben bu mesleğin geniş spektrumu içinde yollarımızı seçtik ve devam ettik.

Suna sınıfımızın en çalışkan öğrencisi idi. Derslerde tuttuğu notları eksiksiz olurdu ve elden ele dolaşırıdı. Hepimize kaynak oluştururdu. Halen çeşitli toplantılarda Suna'nın notlar almasına bakıp o günleri hatırlarım. O zamanlar yeni kurulmuş olan Maden Fakültesinde ders kitapla-

rı henüz hazırlanmamıştı. Bilgimiz hocalarımızın derslerde anlattıkları ile sınırlı kalırdı.

Mezuniyetten sonra Suna kısa bir süre DSI'de çalıştı ve sonra Maden Fakültesi Cevher Hazırlama kürsüsüne girdi. Kürsüde rahmetli hocamız değerli Falih ERGUNALP vardı ve sadece ders vermeğe gelirdi. Suna'nın en basit bir deneyi yapma çabaları ile bir pH metreden yararlanmak üzere hergün Danca'ya gidip geldiğini hatırlarım. Daha sonra AID bursu ile Colorado School of Mines'a gitti ve orada MS derecesi aldı. Ailevi nedenlerle bir izin süresinden sonra tekrar Maden Fakültesindeki görevine döndü. Bu sırada yarı zamanlı olarak özel sektörde çalıştı, MMF'de görev aldı. Pek çok projeye katkıda bulundu, bilimsel çalışmalarını sürdürdü.

Suna, bütün meslek hayatında çalışkanlığı, çevresine uyumu ile hep başarılı idi. Herkese dost elini uzattı. Her zaman olayları tartışan, gerektiğinde kendi düşüncelerini de eleştirme olgunluğunu ve erdemini gösteren uygar bir insan oldu. Düşüncelerimiz aykırı da olsa onunla her konuyu konuşup tartışabilirdim. Bunun ne kadar ayrıcalıklı bir özellik olduğunu zaman içinde gördüm.

Sevgili Suna, meslekde 40. yılını kutlarken bana yazdığın gibi "nice dinazorluklara" diyor, sana ailen ile birlikte güzel, aydınlık yıllar diliyorum.

Gümüş Madenci Rozeti ve Madenci Heykelini Şube ve Temsilciliklerimizden Temin Edebilirsiniz

Hocamız Prof.Dr. Işık KÜMBASAR

Prof.Dr. Bektaş UZ -
İTÜ Maden Fakültesi

Işık KÜMBASAR; Kuruluşundan bugüne Maden Fakültesinde, öğrenci, Profesör hoca, bilim adamı olarak yarım yüzyıla yakm geçmişiyile Büyük HOCAMIZ ...!

1960'larda öğrencilik yıllarımızda. Asistan olarak, Işık KÜMBASAR, Mineraloji-Maden Yatakları kürsüsünde, Hocamız Galip SAĞIROĞLU yanında 3 yardımcı asistandan biriydi. Onu zaman zaman Mineraloji-Maden Yatakları derslerinde hocamız olarak, zaman zaman da laboratuvarlarda asistan olarak gördük. O her zaman sürekli olarak bizlerle, çok yakın bir insan, öğretici, hoca olarak, doğru olan tüm bilgilere yönlendirici olmuştur.

1970'li yılların başında, biz öğrencileri, Dr. Asistan, olarak göreve döndüğümüzde, Hocamız Doçent olmuş ve yılların verdiği deneyimlerin ışığında, üretilen tezleri, kitapları ve ders notlarıyla birlikte bulduk. Bizlerin dönüşüyle kürsümüzde hoca olarak 8 olduk, 10 olduk o yıllarda ve birlikte yeni laboratuvarlar kurduk; X - ışınları. Elektron mik-

roskop, Atomik Adsorpsiyon, gibi.... Bu yeniliklerde Işık Hocamızın çabaları, gayretleri büyüktür.

1980'li yıllarda Hocamız, Prof.Dr. Işık KÜMBASAR YÖK'le birlikte 2'ye bölünen, Ana Bilim Dallarından, yeni "Mineraloji - Petrografi Ana Bilim Dalı'nın" Başkanlığı ve Bölüm Başkanlığına yeni ve önemli görevler almıştır.

1990'lı yıllarda büyüyen, gelişen genç Ana Bilim Dalımızda Hocamızı, aramıza katılan gençlerin akademik yolda yetişmelerinde, yol gösterici, öğretici olmuş, çaba ve desteklerini aralıksız sürdürmüştür.

Profesörler, Mühendisler ve Doktorlar yetiştiren Sayın Hocamız, ülkemizde yapılan Bilimsel araştırmalardan, ilklere imzasını koymuştur. Bunlar Bor Mineralleri, Zeolitler vb. en önemlilerinden bir kaçıdır.

Prof.Dr. Işık KÜMBASAR Hocamızın, öğretim üyesi ve araştırmacı olarak uzun yıllar, sağlıklı aramızda olması, nice araştırmalarda birlikte ve bizlere güç ve destek vermesi dileklerim yanında, her zaman ve her yerde en içten saygılarımın kendisine yönelik olacağı kuşkusuzdur.

DUYURU

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi tarafından her yıl düzenlenen
"Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumu" nun
üçüncüsü bu yıl 14-15 Ekim 1999 tarihlerinde
İzmir'de gerçekleştirilecektir.

Arkadaşım, Meslektaşım Senai SALTOĞLU^w

- Prof. Dr. Işık KUMBASAR -

Prof.Dr. Senai Saltoğlu, öğrencilikten başlayıp aynı çatı altında süren 45 yıllık arkadaşım, meslekte 40. yılın kutlu olsun !

Senai sınıfımızda çalışkan, aynı zamanda çok düzenli ve titiz kişiliği ile bilinirdi. Bu özellikleri tüm meslek hayatında devam etti. Maden Fakültesini bitirdikten sonra Senai'nin kısa süreli bir özel sektör deneyimi oldu. O zamanlar mühendislik mesleği Türkiye'de altın çağını yaşıyordu. İTÜ mezunları cazip iş olanakları ile aranırlardı. Senai Üniversite'de çalışmayı seçti. Yeni kurulmuş bir Fakülte'nin bütün olanaksızlıklarını göğüslemeye çalıştı. Doktora çalışmasını Almanya'da hazırladı. Döndüğü zaman kürsüde birkaç genç asistandan başka kimse yoktu. Öğretim görevlisi olarak çalışan Hocalarımız ders vermeğe gelirlerdi. Uzun yıllar Kürsü Başkanlığı görevini başka kürsülerdeki Hocalarımız yürüttüler.

Bugünkü geniş, oturmuş kadrosuna ve

yoğun öğretim ve bilimsel etkinliklerine bakınca Maden Mühendisliği Bölümünün nereden nereye geldiği açıkça görülür. Bu gelişimin sağlanmasına Senai Saltoğlu tüm meslek hayatı ile katıldı.

Maden Fakültesi bünyesinde madencilik mesleğinde yetişmiş olan arkadaşlarımızdan ilk defa Dekanlık görevine Prof.Dr. Senai Saltoğlu seçildi. O zamanlar Fakülteler Dekanlarını kendi öğretim üyeleri arasından kendileri seçerlerdi. O dönemin can güvenliği olmayan yoğun anarşi ortamında Senai Saltoğlu Dekanlık görevini büyük bir başarı ile yürüttü. Yöneticiliği daha sonra uzun yıllar İTÜ Rektör Yardımcılığı ile de sürdürdü.

Prof.Dr. Senai Saltoğlu ismi Maden Mühendisliği Bölümü ile özdeşleşmiş, 40 senedir kesintisiz verdiği hizmetle bir simge haline gelmiştir.

Sevgili arkadaşım, meslektaşım Senai'ye sevgili eşi ile birlikte sağlık ve esenlikli nice yıllar diliyorum.

**Adresinizi Güncelleştirip,
Aidatınızı Ödeyiniz.**

Meslektaşım Prof.Dr. Senai SALTOĞLÜ

Prof. Dr. Şinasi ESKİKAYA

Prof.Dr. Senai SALTOĞLÜ İTÜ Maden Fakültesi'nin 2. dönem öğrencilerindendir. Bilindiği gibi o yıllarda 5 yıllık eğitimden sonra Yüksek Mühendis unvanı alınmaktadır. Toplam 180 takvim günü veya 144 iş günü olan stajlar ise, her eğitim yılının sonunda ve "biri açık işletmede, biri yer altı işletmesinde", ayrıca da "biri metal madeni ocaklarında, diğeri de kömür ocaklarında" olmak üzere, 4 ayrı partide yapılmaktaydı.

Senai bey de tek: stajını birinci sınıfın sonunda, yani 1954'ün yazında, Zonguldak Havzası,Gelik Ocaklarında yapmıştır. Bu staj esnasında şahit olduğu bir olay, bütün meslek hayatı boyunca unutamadığı biranı olarak kalmıştır.

Bir gün bir Mühendisle beraber ocakta gezerlerken, geçtikleri irtibat galerisinde, yerdeki suların fokur fokur kaynadığını görür. O sırada elindeki eski tip silindirik yapılı birkaç ki-

lo ağırlığında lamba söner. Lambanın yanması için taban kısmının sert bir taşa veya bir demire kuvvetlice vurulması gerekmektedir. O da böyle yapar, lamba yanar ve yollarına devam ederler.

Bu olaydan birkaç gün sonra, gezdikleri ocakta meydana gelen bir grizu infilakı sonunda çok sayıda insan ölünce fokur fokur kaynayan suyun esrarını da öğrenmiş olur: Çıkan metan gazıdır ve hava ile belli bir karışım oranına ulaştığında da patlayıcı olmaktadır. Senai bey, böyle bir ortamda patlama olayına da mesela bir madenci lambasının sert bir yere vurulması sonucu çıkabilecek ufacak bir kıvılcımın bile sebep olabileceğini öğrendiğinde, nasıl riskli bir iş yaptığını idrak etmiş, hele seneler sonra ihtisasını da bu konu üzerinde yaptığında olayın vehameti daha da bir açıklık kazandığı için bu olay unutamadığı ilginç anıları arasında yer almıştır.

Sevgili Senai SALTOĞLÜ Hakkında;

Prof. Dr. Erdil AYVAZOĞLU -

Bildiklerim;

- > İdari görevlerinin yoğun olduğu zamanlarda bile derslerde, sınavlarda ilgisini eksik etmediği;
- » Zamanında yetiştirmek için, sınav kağıtlarını yemek bile yemeden okuduğu;
- | Yasa, yönetmelik ve esaslara çok bağlı olduğu;
- | Sosyal ilişkilerde ihmal göstermediği;
- | Kendisine gösterilen saygı, sevgi ve ilgiye mutlaka karşılık verdiği;
- > Rütbeye önem vermediği, kişileri insan olarak ve Türk vatandaşları olarak değerlendirdiği;
- | Elindeki maddi ve manevi imkanları başkalarıyla paylaştığı;
- Art düşünceli olmadığı, fakülte, üniversite ve ülke çıkarlarına aykırı davranışları olanlara karşı bile faydalı olabilir amacıyla katı davranmaktan kaçındığı;
- > Atatürkçü ve laik bir Cumhuriyetçi olduğu, aykırı gelişmelerden aşırı derecede rahatsız olduğu;
- | Ülke çıkarlarını daima ön planda tuttuğu, aksi halde en yakın dostlarını bile eleştirdiği;
- > Pek çok idari görevler aldığı ve bu süreç içinde, görevini yapan astlarına kesin destek verdiği;

- > Çok acil olduğu ve örneğin sözü edilmeyecek miktardaki bir borcu ödemek için kendisi kadar gayret sarf ettiği;
  - > Briç oynarken deklarasyonları en az 2-3 defa tekrar ettirdiği;
  - > Şimdiye kadar, yaklaşık 35 yıl kimseyle dargın olmadığı;
  - > Hazırlık ve kazı, yer altı ve açık işletmeler, havalandırma ve emniyet konularında kitapları olduğu ve konuların yurt düzeyinde öğrencilerin hizmetine sunulduğu;
  - | Akşam yemeğini erken (18.30 civarı) yediği ve dolayısıyla erken (22.30 civarı) yattığı, sabahları ise erken kalkmaktan şikayetçi olduğu;
  - | Esasında tutumlu olduğu, bu anlamda iyi ve ucuz mal almak için gayret gösterdiği ama buna karşın kendisine bir tasarruf sağlayamayacak bahşış verdiği;
  - | Kendisine olan taktirlerimi, sevgimi ve kalbimim sağlıklı uzun ömürler dileği ile dolu olduğunu bildiğini;
- Bilmediklerim;
- > Traşsız olmasının kendisine yakışıp yakışmadığı;
  - » Ütüsüz pantolon ve boyasız ayakkabı ile nasıl görüldüğü
  - > Hangi küfürleri bildiği ve kullandığı;
  - > Hangi konularda dedikodu yaptığı.